

Лоюк О. В. (*Умань, Україна*)

**МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ
СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ**

У тезах висвітлені основні організаційні форми підготовки майбутнього вчителя початкової школи до формування суспільствознавчої компетентності в учнів. Також автором пропонується змістовий компонент навчальної дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство».

Loyuk O. (*Uman, Ukraine*)

**METHOD TOOLS OF PROVIDING OF A FUTURE TEACHER
TRAINING FOR FORMATION OF SOCIETY AWARENESS AT PUPILS OF
PRIMARY SCHOOL**

Main organization forms of training a future teacher of Primary school for formation of society awareness at pupils are described in the abstract. The author also offers the content component of a discipline “Teaching methods of the educational branch “Society Studies ”

Найбільшого впливу на розвиток особистості, а, отже, і суспільства має освіта як соціальний інститут, завдяки якому реалізується державна політика у створенні інтелектуального, духовного потенціалу нації, розвитку, збереженні і примноженні вітчизняної та світової культурної спадщини. Відтак можемо припустити, що формування суспільствознавчої компетентності учнів початкової школи прямо залежить від професійної майстерності, соціальної позиції, ціннісно-цільових установок педагога. Саме тому перед вищою школою постало завдання підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати соціалізацію учнів початкової школи до сучасних вимог життєдіяльності.

Підготовку майбутнього вчителя початкової школи можна розглядати, з одного боку, як планомірну, цілеспрямовану діяльність викладача, спрямовану на формування професійної компетентності студентів, з іншого – як процес

становлення майбутнього фахівця, формування його професійних якостей. Кожна діяльність включає в себе такі компоненти: суб'єкт діяльності, мету діяльності, предмет діяльності, засоби, процес діяльності, результат, що вказує на її впорядкованість, цілісність, системність.

В контексті нашого дослідження суб'єктами діяльності є студенти, метою та результатом діяльності – готовність майбутнього педагога до формування у молодших школярів суспільствознавчої компетентності, предметом діяльності є навчальна дисципліна «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство». Процес діяльності як процес підготовки майбутніх учителів до формування суспільствознавчої компетентності в молодших школярів здійснюється через вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство». Відтак ретельного добору потребують зміст, форми й методи навчання, що формують світогляд студентів, методичні уміння, уміння самостійно учитися, критично та творчо мислити, здійснювати відповідальний професійний вибір.

Змістом навчальної дисципліни є програма, яка передбачає вивчення двох змістових модулів із включеними до них темами:

– змістовий модуль 1. Дидактико-методологічні засади реалізації курсу «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство» («Загальні основи «Методики навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»»; «Методи та прийоми реалізації завдань предмета «Я досліджую світ» у початковій школі»; «Урок – основна форма вивчення громадянської та історичної освітньої галузі»; «Позаурочна та позакласна робота в контексті вивчення курсу «Я досліджую світ»; «Засоби вивчення громадянської та історичної освітньої галузі»);

– змістовий модуль 2. Організаційно-методичні основи формування суспільствознавчих понять у молодших школярів: компетентнісний підхід («Формування суспільствознавчих понять в учнів початкової школи: психолого-педагогічний аспект»; «Методика формування уміння навчатися упродовж життя в молодших школярів у процесі реалізації змістової лінії «Людина як особистість»; «Методика формування соціальної компетентності

молодших школярів у процесі реалізації змістової лінії «Людина серед людей»; «Громадянська спрямованість змістової лінії «Людина в суспільстві»; «Методичні особливості формування загальнокультурної компетентності у процесі реалізації змістової лінії «Людина і світ»).

Оволодіння студентами теоретичними знаннями відбувалося у формі лекційних занять різних модифікацій: лекції за опорними конспектами (у вигляді текстів, таблиць, схем), проблемні лекції, інтерактивні лекції, лекції-дискусії, лекції-диспути, що сприяло розвитку їх психічних процесів, комунікативних умінь, позитивних моральних та інтелектуальних почуттів.

Для встановлення зв'язку між теорією та практикою, формування в студентів практичних умінь та навичок використовувалися такі форми організації навчальної діяльності як лабораторні та практичні заняття.

Практичні заняття спрямовувалися на закріплення, розширення, узагальнення здобутих теоретичних знань. Лабораторні заняття сприяли формуванню вмінь аналізувати навчальні програми з курсу «Я досліджую світ» для 1-2 класів та на цій основі складати календарне планування уроків; аналізувати зміст підручників, добираючи найдоцільніші вправи для вивчення певних тем; працювати з різноманітною методичною літературою; проектувати та розробляти конспекти уроків «Я досліджую світ» різних типів.

Найефективнішими формами організації діяльності майбутніх учителів початкової школи під час лабораторно-практичної підготовки є: педагогічні та творчі тренінги, групові дискусії, рольові ігри в різних модифікаціях, моделювання та вирішення проблемних ситуацій, ділові ігри, рефлексивні практикуми.

Перспективами подальшого наукового пошуку можуть бути дослідження компонентів процесу підготовки учителів початкової школи до формування в учнів суспільствознавчої компетентності.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Державний стандарт початкової освіти [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-п#n12>